Nr. 220 (1851). Cena 12 groszy Włocławek, piątek dnia 26 września 1924 r. Rok VII.

SŁOWO KUJAWSKIE

Prenumerata:
na miejscu 2 złote, na prowincji i z odnoszeniem do domu 2 złote 50 gr.

Ogłoszenia:
za wiersz milimetrowy na pierwszej stronie 15 groszy, na drugiej i trzeciej—10 groszy, na czwartej—7 groszy Ogłoszenia drobne o 4 gr. za wyraz. Tłustym drukiem—podwójnie. Najmniejsze ogłoszenie—40 groszy. Dla zagranicy ceny o 100 proc. wyższe Układ ogłoszeń czterołamowy.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12.
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 12-EJ DO 1-EJ W POŁUDNIE — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

Wojna domowa w Chinach.

SZANGHAJ, (P. A. T.) „United Press" potwierdza wiadomość o upadku Czao-Jang. Oddziały Czang-Tso-Lina skoncentowane są obecnie koło Jeholu. Po zdobyciu Jeholu, Czang-Tso-Lin zamierza zaatakować miasto Szanghaj-Kwa i prowadzi dalszą walkę z Wu-Poi-Fu. Operacje na froncie Szanghaju osłabły. Komendy obu wojsk ściągają posiłki i przegrupowują się. Według wiadomości w Mandżurji, 600 rosjan przyłączyło się do Czang-Tso-Lina.

PARYŻ (PAT.) „New. York Herald donosi z Szanghaju, że po odwrocie gen. Lu-Jung-Hsing wojska Hiang-Su zajęły ważną linję kolejową Szanghaj-Hang-Tschou.

Do Chin.

SAN DIEGO (Kalifornja) (PAT.) Pułk żołnierzy marynarki otrzymał polecenie przygotowania się do wyjazdu do Chin.

Z wiary waszej wola wasza, z woli waszej czyn wasz będzie. *Krasiński.*

AVE ITALIA, POLONIA TE SALUTAT!

...I Ty nie bądź zapomniany
Stanisławie dzielny Bechi,
Coś do Polski z Włoch aż przyszedł
Przez góry, przez rzeki.

MARJA KONOPNICKA.

Wolność — to jeden z symbolów człowieczeństwa.

Ci, którzy w imię jej niosą ofiarnie swe życie przechodzą do Panteonu Nieśmiertelnych.

Historja, bez względu na okoliczności, traktuje o nich zawsze, jak o duchach, które iskrą swego prometeizmu dały wyraz człowieczeństwu.

Wielkości ich nie mierzy się miarą wyników realnych walki, lecz miarą owej iskry, która czyni ich bohaterami.

Geneza ich Nieśmiertelności spoczywa w altruiźmie, który się objawia w ukochaniu wolności aż do zaparcia siebie.

Chcemy dziś mówić o Tym, który z za gór i rzek przyszedł do nas, aby pod sztandarami naszemi walczyć za wolność naszą.

O Stanisławie Bechim śpiewa dziś naród polski hymn wdzięczności dla Jego Ojczyzny.

Jest to także hymn wolności, który urbi et orbi głosi chwałę jej apostołów.

O Stanisławie Bechim mówi dziś Polska jak o świadectwie braterstwa ludów wolnych.

Błękitnej Italji, której On był Synem, Polska śle dzisiaj siostrzane pozdrowienie.

W dniu 28 b. m. oczy Polski zwrócone będą na Włocławek, gdzie wdzięczność polska stawia pomnik jednemu z Symbolów wolności — Stanisławowi Bechi'emu.

Sztandar wolności, który niósł górnie, jak przystało na Garibaldczyka, w chwale wielkiej rozwinął pod słupem stracenia w ostatnim okrzyku reprezentowanej przez siebie wolności:

Niech żyje Polska!

Zato też dzisiaj, stając w obliczu Jego pomnika, na którym wdzięczność nasza składa życzliwe Ojczyźnie Jego i Rodzinie serca, urbi et orbi — miastu i światu powiedzmy:

Niech żyją Włochy!

Aleksy—Leszek Lasiński.

Z KRAJU.

Państwowa Szkoła Sztuki Zdobniczej w Poznaniu. Nowy rok szkolny rozpoczyna się 3 października b. r. Nauka w szkole oparta jest głównie na pracy w warsztatach. Obecnie istnieją działy: Kurs Rysunku, Malarstwo Dekoracyjne i Witrażownictwo, Rzeźba, Bronzownictwo i Cyzelerstwo, Zdobnictwo Graficzne i Introligatorstwo, Ceramika, Batik i Zdobnictwo. Kilimkarstwo, Rysunki wieczorne. Prócz tych działów odbywają się w godzinach popołudniowych wykłady teoretyczne, jak historja sztuki, geometrja wykreślna, perspektywa, rysowanie pisma, materjałoznawstwo i t. d. W przyszłości zamierza się uruchomić działy: Hafciarstwo, Koronkarstwo, Meblarstwo, Koszykarstwo, Zabawkarstwo, Kowalstwo, Architekturę Wnętrza itd. Wpisy uczniów przyjmuje i udziela informacyj Sekretarjat Szkoły, Poznań, ul. Jezuicka 5.

Obywatel szwajcarski chce wstąpić do armji polskiej. Niejaki Otto Stöbelin, obywatel szwajcarski, skierował na ręce prezesa Rady ministrów pismo z wyrazami głębokiej sympatji, a zarazem z oświadczeniem chęci służenia jako ochotnik w wojsku polskiem. Stöbelin otrzymał odpowiedź odmowną ze względu na to, że obywatel państwa obcego nie może być przyjęty w charakterze ochotnika do wojska polskiego.

Święta prawosławne. Arcybiskup prawosławny Dyonizy wystosował list pasterski, w którym wobec tego, że sobór biskupów postanowił obchodzić święta wielkie i miejscowe według starego stylu tam, gdzie tego żądają wierni, arcybiskup również postanowił się zastosować do tego i zarządził, ażeby święta obchodzono odpowiednio do żądań wiernych, to znaczy, że np. urzędnicy, robotnicy, uczniowie i żołnierze mogliby, gdyby to dla nich było dogodniejsze, obchodzić święta prawosławne według nowego stylu.

Czy Niemcy oddadzą co ukradli. Magistrat warszawski postanowił wystąpić przed mieszanym trybunałem rozjemczym polsko-niemieckim w Paryżu o zwrot należności, przypadającej magistratowi od władz okupacyjnych niemieckich z tytułu funduszów zabranych z przedsiębiorstwa tram, wajów miejskich w kwotach: 8223002.62 marek i 854.263.62 rubli złotych, jak również o zwrot wywiezionego z przedsiębiorstwa kabla.

Porażony prądem elektrycznym. Z Radomska donoszą: Urzędnik telegraficzny na stacji w Radomsku podczas rozmowy telegraficznej został porażony prądem elektrycznym. Wskutek uderzenia pioruna nastąpiło wyładowanie elektryczne wskutek czego urzędnik został pozbawiony mowy i słuchu.

Zawody sportowe

Przysposobienia wojskowego we Włocławku.

W ubiegłą niedzielę, w dniu święta P. w. o g. 2-ej po południu boisko sportowe przy Al. Szopena zaroiło się od młodzieży, stającej ochotnie w szranki, zdobywać nagrody i dyplomy w zawodach lekkoatletycznych i wojskowo-sportowych.

Zawody poprzedziła defilada zawodników i drużyn piłki nożnej. Z szeregów dzielnie manewrujących zawodników biła tężyzna i hart ciała i ducha.

Zawody rozpoczął bieg 100 mtr., pierwsze miejsce zdobywa harcerz Bretes uczeń Gim. Państw. w czasie 12.1, drugie Barcikowski, trzecie harcerz Kuliński (obydwaj z Gim. Państw.)

W biegu 200 mtr. pierwszy przychodzi Fiedler (Gim Państw.) w czasie 26.7 sek. 2) harcerz Tomaszewski (Gim. Długosza) 3) harcerz Przybysz (Szkoła Handl.)

W biegu 800 mtr. najlepszy czas osiąga Kuliński (Gim. Państw.) 2 min. 20,4 sek. 2) Andrzejewski Stan. 3) Andrzejewski Leonard (Gim. Państw.)

W skoku wwyż Fiedler osiąga wynik 1.45 mtr. (na treningach 1.52) 2) Uszyński (Szkoła techn.) 3 harc. Recman (Gim. Państw.)

W skoku w dal, Kuliński 5.09, 2) Barcikowski, 3) Bretes.

Pięknym rzutem 49,63 mtr. zdobywa Madaliński (Szkoła handl.) pierwsze miejsce w rzucie granatem. 2) Kuliński, 3) Grzmielewski.

W marszu pięciokilometrowym, po ciężkiej walce z Fiedlerem, pierwszeństwo zdobywa Rechman w czasie 35 minut 50 sek. 2) Fiedler z zaliczonymi punktami karnemi za podbieganie, 3) przychodzi w doskonałej formie harcerz Szczęsny (Gim. Gług.)

W sobotę dn. 20 b. m. w strzelaniu konkursowem palmę pierwszeństwa zdobywa harcerz Bielecki, osiągając 47 pkt. na możliwe do osiągnięcia 50, 2) harcerz Chełminiak (Sem. naucz.) 3) Przybysz (Szk. Handl.)

W ostatecznym rezultacie w pięcioboju Wojsk.-Sportowym zwycięzcami wychodzą 1) Fiedler, 2) Bielecki, 3) Rechman, 4) Tomaszewski.

W wieloboju lekkoatletycznym, 1) Kuliński, 2) Grzemielewski, 3) Barcikowski, 4) Bretes.

Znakomitą formę i wyniki w biegach wykazał p. Rej olimpijczyk z warszawskiego A. Z. S., stający do zawodów poza konkursem. Życzymy z całego serca naszym młodym zawodnikom, by na przyszłych zawodach osiągnęli podobne rezultaty.

Zawody zakończył match drużyn Gim. Państw. z Sokołem, zakończony porażką Sokoła w stosunku 4:0.

Zapowiedziana lekcja pokazowa gimnastyki nie odbyła się z powodu nie przygotowania jej przez Tow. Gim. Sokół.

Po zawodach, już o zmroku, odbyło się wręczenie nagród zwycięzcom w formie srebrnych żetonów i artystycznie wykonanych dyplomów z podpisami D-cy Korp. W-o VIII. p. gen. Hubischty.

Kierownictwo techniczne zawodów sprawował por. Schoenfeld, sędziowali: Ks. komend. Bogdański, p. p. Niklewicz, Skrobański, por. Rocheń i por. Hennig. Sędzia matchu por. Rodzeń, wywiązujący się jak zwykle znakomicie ze swego zadania.

Dnia 12 października zwycięzcy w zawodach powiatowych, pojadą d., Torunia na Zawody Okręgowe P. Wo walczyć o nagrodę przechodnią Przysposobienia wojskowego.

Statystyka ludności Gdańska.

GDAŃSK (PAT.) Rezultat spisu ludności, dokonanego w dn. 31 sierpnia r. b. wykazuje, że liczba mieszkańców całego obszaru wolnego miasta Gdańska wynosi 385.571 osób, z tego przypada na miasto Gdańsk 207 154 osoby, na Sopoty 27.505, a na wszystkie 3 powiaty 150.912 osób. Liczby te w porównaniu ze spisem ludności z dn. 1 listopada 1923 r. wykazują przyrost o 18.841 osób.

Nadesłane.

Z Kowala.

Gospodarka miejska w Kowalu stale podlega surowej krytyce.

Miasteczko nasze czyni wrażenie, jakbyśmy nie mieli żadnego kierownictwa spraw miejskich, społecznych. A jednak jest przedewszystkiem Rada Miejska, która, nawiasem mówiąc, kilka miesięcy temu podała się do dymisji, czego Starostwo nie uznało, nie widząc ważnych motywów dymisji. Jest prześwietny Magistrat napół żydowski z głową swoją p. burmistrzem na czele. A więc władze miejskie niby są! A jakże!

Niestety władze czy nie chcą, czy nie umieją korzystać ze swej władzy i nie spełniają elementarnych obowiązków względem społeczeństwa, które losy swoje powierzyło w ich ręce. Fatalna gospodarka nie każe długo czekać na swoje skutki. I takie już odczuwamy; i nie tylko odczuwamy ogólnie, ale nawet poszczególnie.

Remiza strażacka, która oddawna woła swej naprawy, dzisiaj jest w stanie zupełnej nieużywalności. Władze miejskie wykonawcze, niewiele to obchodzi. Bruki w miasteczku, to w czasie słoty, kałuże błota i wody. Niektóre ulice mają pośrodku rzeki brudu, smrodu i wszelkiej nieczystości. Wszak higjena miejska tego wymaga. — Upiększanie rynku drewnianemi budkami w najgorszem tego słowa znaczeniu, bo stawianemi bez żadnego planu, żadnej symetrji, to także należy do wyglądu estetycznego miasta. Szereg zawieszonych robót budowlanych, na które pozwolenie wydał Magistrat bez porozumienia się i architektem powiatowym, wskutek czego ostatecznie przyszedł rozkaz wstrzymać kontynuowanie dalszych robót, to również przysługa dla obywateli miasta.

Takich i tym podobnych obrazków możnaby podać więcej.

Czy nie opłakana gospodarka miejska? Nie wyobrażam sobie, aby gdzieindziej gorzej było.

A jednak tak być nie powinno.

Jesteśmy w domu własnym, we własnej Ojczyźnie, nikt nas nie krępuje, zatem powinniśmy wszystko uczynić, co jest w naszej możliwości, aby nam dobrze było. Pocóż mamy narzekać że w Polsce jest źle, że „za ruska lepiej bywało", jeśli to jest wierutne kłamstwo. Nie Polska winna złu, tylko my, nikt więcej, sami winni jesteśmy, że jest nam źle. Postawieni na posterunku pewnego obowiązku, czyńmy wszystko, aby obowiązek ten sumiennie i uczciwie spełnić, stosownie do wezwania poety: „czyń każdy w swem kółku co każe duch Boży, a całość sama się złoży".

Antoni Mizerski.

Co myśli Francja o przystąpieniu Niemiec do Ligi.

PARYŻ, (P. A. T.) »Le Journal« uważe, iż postanowienie rządu Rzeszy w sprawie przystąpienia Niemiec do Ligi narodów wykazuje, że teza Stresemanna wzięła górę. W istocie Rzesza postanowiła nic nie decydować w tym względzie. »Petit Parisien« stwierdza, iż decyzja ta stanowi dowód, że Rzesza zamierza wznowić jeszcze sprawę ogólnego uregulowania kwestji pokoju. Mocarstwa, które nazbyt widocznie nalegały na to, aby skłonić Niemcy do przystąpienia do Ligi, osiągnęły tylko to, iż ze strony Niemiec przedstawiono całą listę żądań. »L'Oeuvre« oświadcza: »Patrzymy bez nienawiści na przystąpienie Niemiec do Ligi narodów, nie pozowlimy jednak, aby pozowały na tryumfatorów i zapomniały o tem, że pakt Ligi narodów wymaga od wszystkich swoich ad herentów poszanowania zobowiązań międzynarodowych«. Korespondent »Matina« w Genewie podkreśla, że francuski pogląd na tę sprawę znajduje tam całkowite zrozumienie.

Co niesie dzień?

WRZESIEN
26
PIĄTEK

Dziś: Józafata Kunc., b. m.. Cyprjana i Justyna męczenników.

Jutro: Władysława z Gieln. w., Kosmasa i Damiana mm.

Wschod słońca o g. 5.54

Zachód o g. 5.48

Wsch. księżyca o g. 2.39

Zachód o g. 5.5

Spostrzeżenia Stacji Meteorologicznej we Włocławku.

Wrzesień	godzina	ciśnienie powietrza w m/m 700+	temperatura w stopn. Celsjusza	zachmurzenie nieba 0—10	Kierunek i szybkość wiatru w mtr/sek.
24	21	53,4	18,2	0	C — 0
25	7	50,9	18,8	9	SW — 1
25	13	51,7	24,6	10	W — 3

Najwyższa temperatura w dniu 24 września wynosiła 25.9 C; najniższa wynosiła 9.9 C.

Z giełdy d. 25. 9:

Dolar		5,16
Funt angielski		23,03
Frank szwajcarski	(100)	98 41
Frank francuski	(100)	27,22
Frank belgijski	(100)	25,23
Liry włoskie	(100)	22,71
Korony czeskie	(100)	15,50
Korony austrjackie (100.000)		7,28

4% poż. prem. n. not., 0,67. 8% poż. zł. 6.20 6% poż. ser. II A. 0,85, 6% pożycz. dol. 3,04 4½% listy zastawne Tow. Kredytowego Ziemskiego — 5% listy M. 12.89, wart. 1 gr. czyst. złot. 3 zł. 45,42 gr. Za rubla złotego płacono 2 zł. 76½ gr.

Poświęcenie gmachu szkolnego gimnazjum p. J. Steinbokówny. Dn. 27 września (w sobotę) odbędzie się uroczystość poświęcenia gmachu szkolnego gimnazjum p. J. Steinbokówny. J. E. Ksiądz Biskup Zdzitowiecki o g. 9 odprawi Mszę św. w katedrze, poczem o g. 11 dopełni ceremonji poświęcenia. Szanowni Rodzice i Opiekunowie, jak również przyjaciele szkoły, proszeni są o łaskawe przybycie.

Przedstawienie w gimnazjum p. J. Steinbokówny. Dn. 27 września (w sobotę) o g. 7 m. 30 w gimnazjum p. J. Steinbokówny odbędzie się dla publiczności przedstawienie amatorskie uczennic p. t. »Pan Tadeusz« z programem wielce urozmaiconym, z tańcami klasycznemi w kostjumach. Przedstawienie to powtórzone będzie dn. 28 września (w niedzielę) o g. 6 dla uczennic tegoż gimnazjum i dn. 29 września (w poniedziałek) o g. 6 dla młodzieży innych szkół. Zarówno Szanowna publiczność, jak i młodzież, proszona jest o punktualne przybycie.

Nabożeństwo. W niedzielę d. 28 b. m. o godzinie 10 ej rano J. E. ks. Biskup dr. St. Zdzitowiecki odprawi w bazylice katedralnej uroczyste nabożeństwo za duszę poległych bohaterów 1863 r. Na nabożeństwo to zapraszają przedstawiciele władz powiatowych i miejskich, wojsko, policję, sądownictwo, adwokatury, straży ogniowej, stow. rzemieślników chrześcijańskich, cechów, stow. rob. chrześcijańskich, chrześć. zw. zawodowych harcerzy, stow. młodzieży „Spójnia", szkół średnich i powszechnych i wogóle wszystkich obywateli miejscowych i zamiejscowych, organizacje chrześcijańskie we Włocławku. Uprasza się o przybycie delegacyj ze sztandarami.

Na uroczystość Odsłonięcia, pomnika St. Biechi'ego dnia 28 b. m. przybędą:

P. pułk. Iwaldi,—wojskowy reprezentant króla Włoskiego.

P. wojew. Sołtan—w zastępstwie Prezesa ministrów.

P. vice-min. Bertoni reprezentant Min. Spr. Zagran.

P. prof. Diekstein — repr. Min. Oświec. Publ.

P. gen. Stierski, reprezentant Min. spraw wojsk.

Przybędą też liczni goście włoscy, wielu panów posłów i senatorów i inni.

Skon. Wczoraj przed południem zmarł w naszem mieście znany kupiec ś. p. Józef Gorzeński.

Od Zarządu Kujawskiego Oddziału Polskiego Tow. Krajoznawczego. Członkowie T-wa, życzący sobie przyjąć udział w uroczystości odsłonięcia i poświęcenia pomnika ś. p. Pułkownika Stanisława Bechiego w dniu 28 września r. b. we Włocławku, proszeni są o przybycie do lokalu T-wa (Kaliska Nr. 1.) w oznaczonym dniu (niedziela) o godzinie 2 m. 15, po południu.

Poszukiwani popisowi. Na podstawie zawiadomień poszczególnych starostw władze administracyjne poszukują następujących popisowych, którzy nie uczynili zadość obowiązkowi stawiennictwa wojskowego: Adam Ziemiański (gmina Trześniów), Władysław Bagberowicz (gmina Brzozów), Jakób Ostern (Brzozów), Izaak Wolf Dyller (Brzozów), Stanisław Kolonia (Brzozów), Władysław Michalski (Brzozów), Jan Wonaszczewicz (Jabłonka), Józef Bobola (Izdebki), Karol Skoczypiec (Humniska), Marek Śpiewak (Witryłów), Aron Reck (Jasienica) oraz z gminy Humnisk Alfred Tadeusz Sales, Stanisław Kolityński i Tadeusz Kempra.

Ze spraw osadnictwa wojskowego. Z wiadomościami o rozwiązaniu komisji osad. wojsk. oraz w związku z licznemi zapytaniami interesantów co do obecnego załatwiania spraw dotyczących osadnictwa wojskowego, dowiadujemy się, że międzyministerjalna komisja do spraw osadnictwa wojskowego, urzędująca przy Min. Reform rolnych w Warszawie załatwia jeszcze czynności, dotyczące przyjęcia ziemi na cele osadnictwa wojskowego. Rozwiązanie komisji tej nastąpić może na podstawie specjalnego zarządzenia Rady Ministrów. Dotychczas decyzja taka jeszcze nie zapadła.

Terminatorzy mają prawo do odroczenia służby wojskowej. Ministerstwo przemysłu i handlu zwraca uwagę, że z postanowień przejściowych ministra spr. wojskowych, dotyczących wykonania ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej wynika, iż terminatorzy w rzemiosłach mają prawo do korzystania z obowiązku odroczenia służby wojskowej dla ukończenia nauki rzemiosła.

Odroczenie może być udzielane tym uczniom rzemieślniczym, którzy terminują w rzemiośle i wykażą się świadectwem z odbywania nauki wydanem przez zarząd cechu, względnie przez zarząd izby rzemieślniczej i poświadczonem przez instruktora stowarzyszeń rzemieślniczych.

Odroczenie służby wojskowej może być udzielane z roku na rok aż do osiągnięcia przez terminatora 22 roku życia. Terminatorzy starsi ponad 22 lat życia, prawa do odroczeń nie mają.

Drożyzna wkrada się na nowo. Mimo stabilizacji złotego naszego od kilku miesięcy i zniżenia stopy procentowej Banku Polskiego, zauważyliśmy w ostatnim czasie, iż cena za artykuły pierwszej potrzeby, szczególnie żywność, wzrasta z dnia na dzień. Tak naprzykład daje się zauważyć wzrost cen za masło i jaja, za które płacono do 2 zł. Skoro właściwe czynniki nie zabiorą się do energicznej walki z coraz bardziej wzmagającą się drożyzną w zarodku, natenczas możemy być pewni, że za miesiąc mieć będziemy drożyznę taką, jaką mieliśmy w czasie dewaluacji marki. Rząd powinien dbać o to, ażeby nareszcie nastąpił stosunek cen za artykuły spożywcze w porównaniu cen przedwojennych, a natomiast wszelkie wyroby industrji naszej, które potrzebują nasi rolnicy, także oparte były na cenach przedwojennych. Tylko w ten bowiem sposób uda się nam zwlczyć skutecznie drożyznę, która dusi naród i kraj, jak zmora.

Podziękowanie.

Ks. proboszczowi Michałowi Kośbiałowi parafji Nieszawskiej za bezinteresowne odprowadzenie zwłok ś.p. Franciszka Slepowrońskiego na miejsce wiecznego spoczynku, a w szczególności p. Muszelskiej za staranną opiekę ś. p. zmarłego, jak również tym, którzy oddali ostatnią usługę zmarłemu, składają staropolskie „Bóg zapłać"

Córka i Zięć.

Szanownemu Duchowieństwu, Przełożonej pensji p. W. Aspis, i Uczennicom tejże pensji, państwu Stokmarom i państwu Ziółkowskim oraz wogóle wszystkim Przyjaciołom i Znajomym za ostatnią przysługę, oddaną

ś. † p.

Witoldowi Ostaszewskiemu

serdeczne „Bóg Zapłać" składa pogrążona w smutku

RODZINA.

TELEGRAMY.

Odznaczenie posła Maioni'ego.

WARSZAWA, (A. W.) Premjer Grabski ozdobił orderem »Polonia Restituta« posła włoskiego Maioni'ego.

Chiny każą sobie płacić.

WARSZAWA. (AW.) Chiny zwróciły się do Polski z żądaniem zapłacenia 115,000 dolarów za przewóz uchodźców polskich z Dalekiego Wschodu. Chiny zażądały również odszkodowania od Czech, Serbji, Rumunji i Łotwy również za przewóz uchodźców.

Sowiety myślą o zgłoszeniu się w Genewie.

GENEWA. „Neue Züriche Zeitung" dowiaduje się od swego korespondenta z Moskwy, że rząd sowiecki w większości przeważnie jest skłonny do złożenia podania o przyjęcie do Ligi narodów.

W związku z tem, pismo zapewnia, że śród różnych europejskich mężów stanu, znajdujących się obecnie w Genewie, niektórzy podjęliby się wysondowania gruntu w sprawie możliwości przyjęcia Rosji sowieckiej do Ligi.

Jak słychać, warunkiem złożenia przez Rosję sowiecką podania o przyjęcie do Ligi byłoby przyznanie Rosji, że jest wielkiem mocarstwem i zapewnienie Rosji stałego miejsca radzie Ligi.

Hiszpanie a Marokko.

MADRYT 24.IX. (P.A.T.) Armja hiszpańska w Marokko osiągnęła w ostatnich dniach kilka sukcesów. Jeden z oddziałów hiszpańskich zdobył Gorgues w rejonie Bonoheza. Jen. Primo de Riwera uważa ten sukces za decydujący dla położenia wojsk hiszpańskich w Teuanie. Północne oddziały hiszpańskie nawiązały z sobą kontakt. Wszystkie szczepy, zamieszkujace zachodnią część Marokka, zwołały do Mulley-Absolem, świętego miejsca marokańczyków, zgromadzenie, na którem wysłuchani będą wysłańcy Abdul-Kerima. Zebranie to zadecyduje o stanowisku tych szczepów, a być może i o czynniejszem współdziałaniu ich w powstaniu przeciwko Hiszpanji. Losy Szeszuanu budzą wielkie zaniepokojenie. W mieście tem istnieje liczna kolonja żydowska, która stoi po stronie wojsk hiszpańskich. W razie zdobycia Szeszuanu przez powstańców, życie mieszkańców tego miasta byłoby bardzo zagrożone.

Baku w płomieniach.

MOSKWA, (Rps.) Źródła sowieckie potrochu przyznają katastofalne rozmiary ostatnich pożarów w kopalniach nafty w Baku. Ogółem spłonęło w ciągu kilku dni 37 wież wiertniczych. Wskutek tych pożarów produkcja ropy zmniejszy się znacznie.

Materjał wojenny dla Polski.

TULON (PAT.) Parowiec „Warta" z ładunkiem morskiego materjału wojennego, odstąpionego przez marynarkę francuską dla floty polskiej, odpłynął w kierunku Cherbourga.

Zagadnienia.

— Czemu się nie żenisz? czy nie wiesz, że kobieta to jest skarb?

— Chyba taki — jakim był Skarb Polski, z okresu markowego, bo nie miał ani w połowie pokrycia... i zawsze świecił golizną.

Nie rozumiem dlaczego dziś bardzo wiele kobiet zupełnie zdrowych — chodzą z kijkami w ręku, przecież to, ani estetyczne, ani praktyczne?

— To się grubo mylisz, by czyż nie wiesz, że psy najwięcej nacierają na obdartusów z torbami i torebkami a więc jest ze strony kobiet w tem praktyczność a estetyczność ze strony psów jako protestujących przeciw goliźnie.

Pod względem ogrodów zoologicznych Polska chyba jest najuboższym krajem w całej Europie, — ma zaledwo jeden w Poznaniu.

— Panie! — pan się grubo myli; — ludzie w Polsce doszli dziś do takiej doskonałości, że mogą zastąpić wszystkie okazy zoologiczne — poco nam jeszcze ogrody zoologiczne.

Ponieważ nie mogę znaleźć mieszkania, obiady jadam co drugi dzień, a dowiedziawszy się, że przestępcy w więzieniach jadają cztery razy na dzień, mają wygodne i ciepłe mieszkania, postanowiłem popełnić jakiekolwiek przestępstwo, aby się tam na zimę dostać. Ale doprawdy nie wiem, co mam zrobić, bo w Polsce wolno jest strzelać do policjantów, do żołnierzy, do oficerów i to bezkarnie, więc, doprawdy, nie wiem za co można się do więzienia dostać.

— Panie, powiem panu, ale w sekrecie, bo inaczej mógłbym się i ja razem z panem dostać »do kozy«.

— No proszę, bom bardzo głodny...

— Idź pan na ulicę i spotkawszy pierwszego lepszego żyda, powiedz mu pan głośno:

Panie parchu czego tu łazisz, idź żydzie do Palestyny!

Jeżeli to pan zrobisz o 10 godzinie np., to obiad pewny.

Ale pamiętaj pan powiedzieć »panie parchu« a nie tylko »parchu«, bo inaczej mógłby pan być skazanym na dożywotnie więzienie, a tego sobie zapewne pan nie życzy.

— A, więc jednak w Polsce są przestępstwa kryminalne.

Czyżby nowe królobójstwo?

LONDYN (PAT.) „Daily News" z największemi zastrzeżeniami podaje otrzymaną z Białogrodu wiadomość, jakoby króla bułgarskiego zamordowano.

Odezwa

do obywateli m. Włocławka.

W niedzielę dnia 28 września 1924 r. odbędzie się uroczystość Odsłonięcia pomnika bojownika za wolność naszej Ojczyzny, włoskiego pułkownika ś. p. Stanisława Bechi'ego, rozstrzelanego przez władze rosyjskie we Włocławku 1863 r.

Na uroczystość tę przybędą do Włocławka przedstawiciele Rządu i społeczeństwa włoskiego oraz najwyżsi przedstawiciele naszego Rządu, dygnitarze państwowi i wojskowi.

Wobec powyższego Magistrat wzywa i uprzejmie prosi wszystkich obywateli m. Włocławka, by w niedzielę dnia 28 b. m. udekorowali domy, balkony i wystawy sklepowe w zieleń, dywany i barwy narodowe. Pożądanem jest, by wywieszano obok naszych flag również i flagi zaprzyjaźnionego mocarstwa włoskiego.

Flaga włoska jest w kolorach: zielonym, białym i czerwonym, równoległych do drzewca (jak flaga francuska).

PREZYDENT: *Krauze.*

Ogłoszenie.

Niniejszem podajemy do wiadomości publicznej, iż pracownik naszego Oddziału, p. **Antoni Koziorek**, przestał pracować u nas z dniem 10 sierpnia r. b. i wobec tego za żadne zobowiązania czynione przez wyżej wymienionego w imieniu naszem lub Związku Pracowników P. D. U. W. nie odpowiadamy.

Wszelkie posiadane przez p. Koziorka legitymacje względnie nominacje wydane przez nas, niniejszem unieważniamy.

Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych
Oddział Włocławski.

Jarmark na owoce.

Sekcja ogrodnicza przy Towarzystwie Okręgowem Kujawskiem

urządza

w dniu 7 października

we Włocławku jarmark na owoce połączony z pokazem kwiatowym. Udział w jarmarku owocarskim mogą brać zarówno właściciele jak i dzierżawcy sadów.

Zgłoszenia na jarmark przyjmuje **biuro Towarzystwa Rolniczego we Włocławku Hotel Victoria** do dnia 5-go października.

Kapłan bez nóg.

W kaplicy św. Dominika w Hawrze odprawił w tych dniach pierwszą mszę św. ks. Ludwik de Gueuser.

Młody kapłan odbywał nowicjat w seminarjum oo. jezuitów, gdy wybuchła wojna. Powołany do szeregów, walczył na froncie zachodnim i podczas jednej z bitew był tak ciężko raniony, że utracił obie nogi. Pomimo to, wyszedłszy z lazaretu, nie zaniechał swego powołania, otrzymał święcenia kapłańskie i nauczywszy się chodzić na nogach sztucznych, na nich ruszył do ołtarza.

Ks. de Gneuser posiada najwyższe odznaczenie wojskowe, tak francuskie, jak angielskie i belgijskie.

Upały we Włoszech.

Przed kilku dniami Włochy nawiedzone były przez falę gorąca, niezwykłego o tej porze roku.

D. 10 b. m. notowano w Medjolanie +36° C., w Rzymie 34, w Messynie 34, w Cytanji 39, a w Palermo 40°.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Zaginęły akcje Banku Kujawskiego we Włocławku Sp. Akc. imienne na nazwisko Wacława Higersbergera od № 118201 do № 118400 i na okaziciela od № 214001 do № 214100.

Zgubiono książkę Kasy Chorych, wydaną na imię Naftal Klugman.

Zgubiono portfel zawierający książeczkę wojskową Edmunda Arendta, wydaną przez P. K. U. Włocławek. Łaskawy znalazca zechce oddać do policji.

Czytelników „Słowa Kujawskiego" prosimy o nadsyłanie korespondencji z każdego zakątka z opisem wszystkiego, co się tam dzieje, nie pomijając krzywd i nadużyć, przeciwko czemu stawać będziemy z całą stanowczością.

Ogłoszenie Urzędowe.

Statut
opłat specjalnych na budowę i utrzymanie ulic i dróg w m. Włocławku.

Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 6 21, poz. 32), art. 42 ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747, r. 1923) i uchwały Rady Miejskiej z dnia 3 lipca 1924 r., zatwierdzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych decyzją z dnia 4 września r. b. L. S. M. 4460.24 wprowadza się opłaty specjalne na budowę i utrzymanie ulic i dróg w m. Włocławku.

Par. 1.

Koszta budowy i utrzymania ulic i dróg w mieście, preliminowane według budżetu na rok 1924 w sumie 58.305 złotych, z czego opłaty rogatkowe i za prawo jazdy pokryją 17.700 złotych, rozkłaga się w pozostałej sumie 40.605 złotych w obrębie miasta:

a) na grunty w wysokości 200 proc. państwowego podatku gruntowego, obliczonego na podstawie ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505 r. 1923) i rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 339, r. 1924); na place budowlane oraz grunty, które uzyskały charakter placów budowlanych w wysokości 100 proc. miejskiego podatku od gruntów i placów budowlanych;

b) na budynki według ostatniego szacunku asekuracyjnego w wysokości 0,2 proc. wartości oszacowania budynków;

c) na przedsiębiorstwa podlegające państwowemu podatkowi przemysłowemu w wysokości 15 proc. cen świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw handlowych i w wysokości 30 proc. cen świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw przemysłowych, ustalonych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 340, r. 1924).

Uwaga: Przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, opłacające podatek z tytułu punktu c) są wolne od podatku wymierzonego z tytułu punktu b).

Do rozkładu miarodajne są stosunki z dnia 1 lipca 1924 r.

Par. 2.

Przy rozkładzie sumy kosztów budowy i utrzymania dróg nie wchodzą w rachubę i wolne są od specjalnej opłaty drogowej:

a) przedsiębiorstwa należące do Państwa,

b) grunty, budynki, zakłady i przedsiębiorstwa, należące do związków komunalnych,

c) grunty i budynki związków wyznaniowych,

d) kooperatywy działające na podstawie Ustawy o Spółdzielniach.

Par. 3.

O ile wymienione w paragrafie 1 lit. b) dane nie są do dyspozycji, określi je komisja na podstawie szacunku.

Komisja ta składa się z członków wybranych z pośród płatników przez Radę Miejską pod przewodnictwem Prezydenta lub osoby, którą on wyznaczy. Do ważności działania i uchwał komisji wystarczy obecność czterech członków i przewodniczącego.

Par. 4.

Opłata podwyższa się o dopłatę 10 proc. dla właścicieli gruntów budynków, przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, położonych w obrębie miasta, ograniczonym od zachodu torem kolejowym, od południa ul. Starodębską, Wolność, Św. Antoniego, Stodólną, Ogniową do Wisły, od wschodu rzeką Wisłą i od północy rzeką Zgłowiączką.

Par. 5.

Rozkładu dokonuje Magistrat m. Włocławka przyczem przysługuje mu prawo, określone w art. 44 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747).

Par. 6.

Magistrat ma prawo, na prośbę płatnika obarczonego liczną rodziną lub znajdującego się w trudnem położeniu wskutek ciężkiej choroby, utraty majątku lub zarobku i t. p. — pozwolić na odroczenie lub rozłożenie na raty opłaty (par. 1 i 4) na każdą sumę bez doliczenia odsetek zwłoki, jak również zmniejszyć lub umorzyć opłatę.

Par. 7.

O wysokości przypadającej z rozkładu opłaty (par. 1) i dopłaty (par. 4) płatnik zostanie zawiadomiony wezwaniem płatniczem. Opłatę łącznie z dopłatą wnieść należy w 2-ch równych ratach. I-szą ratę w ciągu 2 tygodni po otrzymaniu wezwania płatniczego, drugą w 6 tygodni później.

Par. 8.

Przeciwko wymierzeniu opłaty specjalnej na budowę i utrzymanie ulic i dróg w mieście Włocławku służy płatnikowi prawo odwołania w ciągu dni 14-tu do Władz Nadzorczych za pośrednictwem Magistratu m. Włocławka.

Termin 14-to dniowy biegnie od dnia następnego po zawiadomieniu płatnika o wymiarze opłaty.

Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku terminowego uiszczenia opłaty.

Par. 9.

Nieuiszczenie opłaty we właściwym terminie pociąga za sobą obowiązek zapłaty kar za zwłokę w wysokości 2 proc. miesięcznie oraz kosztów egzekucyjnych, określonych ustawą z dnia 9 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 189).

Par. 10.

Winni przekroczeń przeciwko postanowieniom niniejszego statutu podległą karze porządkowej 345,9 złotych, o ile nie zachodzi przestępstwo karalne według art. 62-66 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747, r. 1923).

Par. 11.

Specjalne opłaty drogowe, wymierzone na podstawie niniejszego statutu, nie ulegają zaliczeniom ani na komunalne podatki od gruntów, budynków, przemysłu i handlu, ani na komunalne dodatki do państwowych podatków od gruntów, budynków, handlu i przemysłu.

Par. 12.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Magistrat m. Włocławka.

Par. 13.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez władzę nadzorczą i ogłoszenia przez Zarząd Miasta w jednym z pism miejscowych.

Prezydent: *Krauze.*

Włocławek dnia 23 września 1924 r.

ZA REDAKTORA: KS. ROMAN KMIECIK CZCIONKAMI DRUKARNI DIECEZJALNEJ WYDAWNICTWO KSIĘGARNI POWSZECHNEJ.